

i Thinget, ikke indeholdt nogen særlig Bestemmelse om offentlige Forsamlinger. Men jeg vil dog til Supplering tilføje, at det dog maa erindres, at den Gang, den daværende Justitsminister ved Sagens 3die Behandling udtalte sig om Lovforslaget, ansøgte han som en af de Grunde, hvorfor Regjeringen ikke vilde kunne gaa ind paa Lovforslaget, at der i Lovforslaget ikke fandtes Bestemmelser, der svarede til dem, der indeholdtes i Forordningen af 1845 om offentlige Forsamlinger. Dette ansøgte han som en af de Grunde, hvorfor Regjeringen ikke vilde kunne gaa ind paa Lovforslaget. Og den Gang, Sagen kom ind i det andet Thing, er det ogsaa ganske vist, at der blev stillet Vædringsforslag, gaende ud paa at optage omvrent de samme Bestemmelser, som Forordningen af 1845 har om offentlige Forsamlinger, og at dette Vædringsforslag mærkvaerdig nok blev forkastet uden nogen synderlig Diskussion, ligesom overhoved Forhandlingerne i Landstinget vare meget kortfattede, idet man der aabenbart gik ud fra, at Lovforslaget overhoved slet ikke vilde blive til Noget. Den Gang, Justitsministeren i Landstinget yttrede sig med Hensyn til sin Stilling til Lovforslaget, da fremhævede han ogsaa udtrykkelig, at den Omstændighed, at man havde forkastet blandt Andet dette Vædringsforslag, bevirkede, at han maatte opgive Haabet om, at Lovforslaget kunde gaa ind paa det, og saavel denne Yttring som forskjellige andre Ytringer, der faldt fra den ene og den anden Side, bevirkede formentlig, at Lovforslaget blev forkastet i Landstinget. Forresten har jo hele denne Sag en vis Interesse i flere Retninger. For det Første har den Interesse i den Mening — som jeg tillod mig at berøre ved første Behandling —, at den klart viser, at N. W. Scheel, som den Gang var Justitsminister, ikke nærede nogen Tvivl om, at Helligdagsanordningens Forfættelse ikke var ophævet ved Grundloven; men dernæst viser den ogsaa, at man den Gang overhovedet ikke synes at have lagt nogen synderlig Vægt paa hele dette Spørgsmaal. Dette er det Indtryk — og jeg tror, at den ærede Ordfører vil være enig med mig deri —, Forhandlingerne i det Hele gjøre, at man ikke den Gang lagde nogen synderlig Vægt paa dette Spørgsmaal om de offentlige Forsamlinger; thi man skal saa at sige lede med stor Flid i de lange Ordværlinger, der fandt Sted, for at finde et eneste Ord om offentlige Forsamlinger. Der findes derom egentlig kun en meget kort Bemærkning paa nogle faa Linier, som Ordføreren for Udalget gjorde i Anledning af den Indvending, som den ærede Justitsminister fremsatte om, at der ikke i Lovforslaget fandtes Bestemmelser om, hvorledes det skulde gaa med Retten til at holde offentlige Forsamlinger. Det er paafaldende, naar man ser, hvormegen Opmærksomhed denne Sag

har vakt nu, og hvor lidet Opmærksomhed den vakte den Gang. Jeg tror, som sagt, at man med Sandhed kan paasta, at Udtalelserne derom reducirer sig til en Snes Linier i Rigsdagstidenden. Dette er Alt, hvad der er sagt om offentlige Forsamlinger ved denne Leilighed. Heller ikke var det dette, man i Særdeleshed klagede over, og naar Regjeringen stillede sig imod at antage Lovforslaget, var det heller ikke dette, man lagde nogen særlig Vægt paa; men det var de andre Bestemmelser, Lovforslaget indeholdt, navnlig Afgangen til at foretage Arbejder. Det var dette, som den Gang i Særdeleshed fysselsatte den almindelige Mening i Thingene, og som Diskussionen for største Delen dreiede sig om. — Hvad angaar det andet Vædringsforslag under Nr. 19, da vil det, som de Herrer ville have lagt Mærke til, ses, at det gaar ud paa at afstæffe den særegne Fredhellighed, som Lovforslaget har til Hensigt at tilveiebringe paa de saakaldte store Dage, og enkelte andre Dage, som formentlig maa sættes i Klasse med disse. Jeg skal her gjøre den Bemærkning, at Grunden til, at jeg har beholdt den nu i vor Helligdagslovgivning herom eksisterende Regel, er den, at det, efter min Mening, vil være i Samklang med den almindelige Anskuelse i Folket, at der bliver tillagt disse Dage en særegen høiere Grad af Fredhellighed end de øvrige Helligdage, og derfor vil jeg heller ikke nu paa dette Stadium gaa ind paa det foreliggende Vædringsforslag. Et andet Spørgsmaal er det, hvorledes min Stilling i saa Henseende kan blive, dersom det maatte vise sig, at begge Thing vare af den Mening, at denne Forskjel burde opgives. Jeg vil nemlig i saa Henseende ikke anse Spørgsmaalet for at indeholde noget Principielt. Jeg skal minde de Herrer om, hvad jeg tror, at jeg allerede har udtalt ved Sagens første Behandling, at denne Forskjel egentlig ikke var paatænkt af Regjeringen ved Forordningen 26de Marts 1845, ligesom den heller ikke tidligere eksisterede i Lovgivningen. Det vil ogsaa ses af de foregaaende Forhandlinger, at man i Hertugdømmerne, hvor der ikke længe iforveien var givet en Helligdagsanordning, ikke havde gjort denne Forskjel. Grunden til, at den kom ind i Forordningen af 1845, var den, at begge Stænderforsamlinger den Gang med meget stort Flertal androge derpaa, og overfor denne Meningsforskjellighed fra Stænderforsamlingernes Side var det, at Regjeringen gik ind derpaa, væsentlig altsaa ifølge den Betragtning, at, naar der var en saa almindelig Stemning derfor i den daværende Representation, maatte dette antages at have sin Grund deri, at det var den almindelige Anskuelse hos Befolkningen, at disse Dage burde der tillægges en særlig Fredhellighed. Jeg har ikke hørt Noget til, at der nu skulde eksistere en anden Anskuelse i saa Henseende, og derfor vil jeg, forinden jeg forandrer min Mening